

9 SERİ NO.LU KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞ TASLAĞINA İLİŞKİN TÜSİAD GÖRÜŞÜ¹

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

Türkiye’de Gerçekleştirilen AR-GE Faaliyetleri Neticesinde Ortaya Çıkan Buluşa İlişkin İstisnanın Uygulanmasında Aranılan Koşulların Coğrafik Olarak Dağılımı ve Bunun İstisnaya Etkisi

1. Patent Korumasının Sağlandığı Yer Yönünden

a) EPC ve PCT kapsamında Türkiye’de tescillenen patentlerle ilgili kazançların durumu:

Ar-Ge çalışmaları Türkiye’de gerçekleştirilmiş bir buluşa, Türkiye’de yapılan patent/faydalı model başvurusu rüçhan gösterilerek, başka ülkelerde rüçhanlı patent başvurusu yapılması ve patent alınması hukuken mümkündür ve uygulamada da çeşitli sebeplerle yoğun olarak başvurulmuş bir yoldur. Bu şekilde, Türkiye’de patent başvurusu yapılmış bir buluş için diğer bir ülkeden de rüçhan yoluyla patent alınması durumunda;

i) Türkiye’de başvurusu devam eden veya belge almış patente/faydalı model ile aynı patent ailesine ait diğer ülke patentinin satışı veya lisanslanması gibi durumlardan dolayı elde edilecek kazançların da istisnadan faydalanabilmesi,

ii) Türkiye’de başvurusu devam eden veya belge almış patente/faydalı model ile aynı patent ailesine ait diğer ülke patentinin, bu diğer ülke mevzuatından dolayı Türkiye rüçhanından farklı istemlerle yayınlanmış olmasının istisna uygulamasına engel olmaması,

gerekmektedir. Dolayısıyla Tebliğ metninde “Ar-Ge çalışmaları Türkiye’de yapılmış olmak kaydıyla, Türkiye’deki patent veya faydalı model ile aynı patent ailesine ait yurtdışı patentlerinden (rüçhanlı patent başvurusu veya PCT sonrası ulusal aşamaya geçiş yoluyla aynı patent ailesine dahil olan ve aynı buluşu koruyan patent veya faydalı modellerden) elde edilen lisans ve devir bedellerinin de istisna kapsamında olacağının” belirtilmesi konuya açıklık verecektir.

Keza, Ar-Ge faaliyetleri Türkiye’de yapılmış olmak şartıyla, örneğin patent/faydalı modele ilişkin ilk başvuru direkt olarak Avrupa Patent Sözleşmesi (EPC) ve/veya Uluslararası Patent Sistemi (PCT) kapsamındaki ülkelerde veya koruma konusunda Türkiye’ye karşılıklılık veren sair herhangi bir ülkede yapılmış olan ve bilahare bu

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com

www.tusiad.org

1. 30 Aralık 2014 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı’na iletilen “6518 Sayılı Kanun Kapsamında İkincil Düzenlemelere İlişkin Tüsiad Görüşü”nün, Tebliğ Taslağı’na ilişkin kısmını içermektedir.

başvurulardan rüçhan alan Türk patentlerinin/faydalı modellerinin de istisna kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, yine Türkiye’de gerçekleştirilen Ar-Ge, yenilik ve yazılım faaliyetleri sonucunda ortaya çıkmış olmak kaydıyla, Avrupa Patent Sözleşmesi (EPC) ve/veya Uluslararası Patent Sistemi (PCT) kapsamında ilk başvurusu Türkiye’de yapılarak TPE nezdinde tescil edilmiş olan patentlerin de bu ifade kapsamına girmesi gerektiği açıktır. Zira bu patentler de Türkiye’de tescil işlemlerinin tamamlanmasının ardından 551 sayılı KHK kapsamında korunan patentler arasına girmektedir. Tebliğ hükümlerinin bu hususlara açıklık vermesi gerekmektedir.

b) Türkiye’de geliştirilerek patent veya faydalı model belgesine bağlanan buluşlarla aynı aileden olan diğer ülke patentlerine bağlı kazançların durumu

İlgili Kanun ile Türkiye’de gerçekleştirilen Ar-Ge çalışmalarının sonuçlarının Türkiye’de (de) patentlenmesi teşvik edilmektedir. Dolayısıyla Türkiye’de patent tescili yapılmış olmadıkça bir istisna uygulamasının söz konusu olmayacağı kanun metninden anlaşılmaktadır. Yine kanun metninden, bu istisnanın sağlanmasında iki yolun gündeme gelebileceği görülmektedir: patentin kullanıldığı ürünün Türkiye’de gerçekleştirilen bir üretimde kullanılması veya patentin kendisinin kazanç getirici bir işleme doğrudan konu edilmesi (devir veya lisans verme işlemleri gibi). Türkiye’de patent alındıktan sonra Türkiye’de üretilen tüm ürünler, nerede satışa sunulduğuna bakılmaksızın teşvikten yararlanacaktır. Aynı şekilde, patentin devir veya lisans vermeden doğan gelirlerinin yurt içinde veya yurt dışında doğmasının da önemi olmayacaktır.

Dolayısıyla Ar-Ge çalışmaları Türkiye’de gerçekleştirilen ve Türkiye’de patentlenen buluşlar için, bilahare, aynı aileden olmak üzere yurt dışından alınan diğer ülke patentlerinden doğan kazançların da (üretimi yurt dışında yapılmış patentli ürünlerin satış kazançları hariç olmak üzere) istisna kapsamında olacağı açıktır. Bu hususun Tebliğ metninde de belirtilmesinde yarar vardır.

2. Yurtdışında Elde Edilen Kazançlar Yönünden

Ar-Ge çalışmaları Türkiye’de yapılan ve Türkiye’de patent veya faydalı model belgesine bağlanan buluşlardan Kanun metninde öngörülen suretlerle sağlanan kazançlar istisna kapsamında olacaktır. Ar-Ge faaliyeti Türkiye’de yapıldığı sürece, buluşun Türkiye’de patent veya faydalı model belgesine bağlanması aşamasının, önceki bölümlerde sıralandığı şekilde;

i) önce Türkiye’de tescillenip bilahare buluşun rüçhan yoluyla yurt dışında patentlenmiş olmasının ya da,

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com

www.tusiad.org

ii) önce Türkiye’de patentlenmiş olup bilahare bu buluşla aynı aileden olan diğer ülke patentlerine bağlanmasının veya,

iii) ilk başvurusu direkt olarak Avrupa Patent Sözleşmesi (EPC) ve/veya Uluslararası Patent Sistemi (PCT) kapsamındaki ülkelerde veya koruma konusunda Türkiye’ye karşılıklılık veren sair herhangi bir ülkede yapılmış olup bilahare bu başvurulardan rüçhan alarak Türkiye’de yapılmış olmasının,

bu buluşlara bağlı kazançlara uygulanacak istisnaya etkisi olmayacaktır. Dolayısıyla, yukarıdaki durumların tamamı için, KVK’nun 5/B maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bendinde belirtilen şekillerde elde edilen kazanç ya da kazanç kısımlarının istisnadan yararlanacağı söylenebilir.

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeananchamber.com

www.tusiad.org